

van mens tot mens

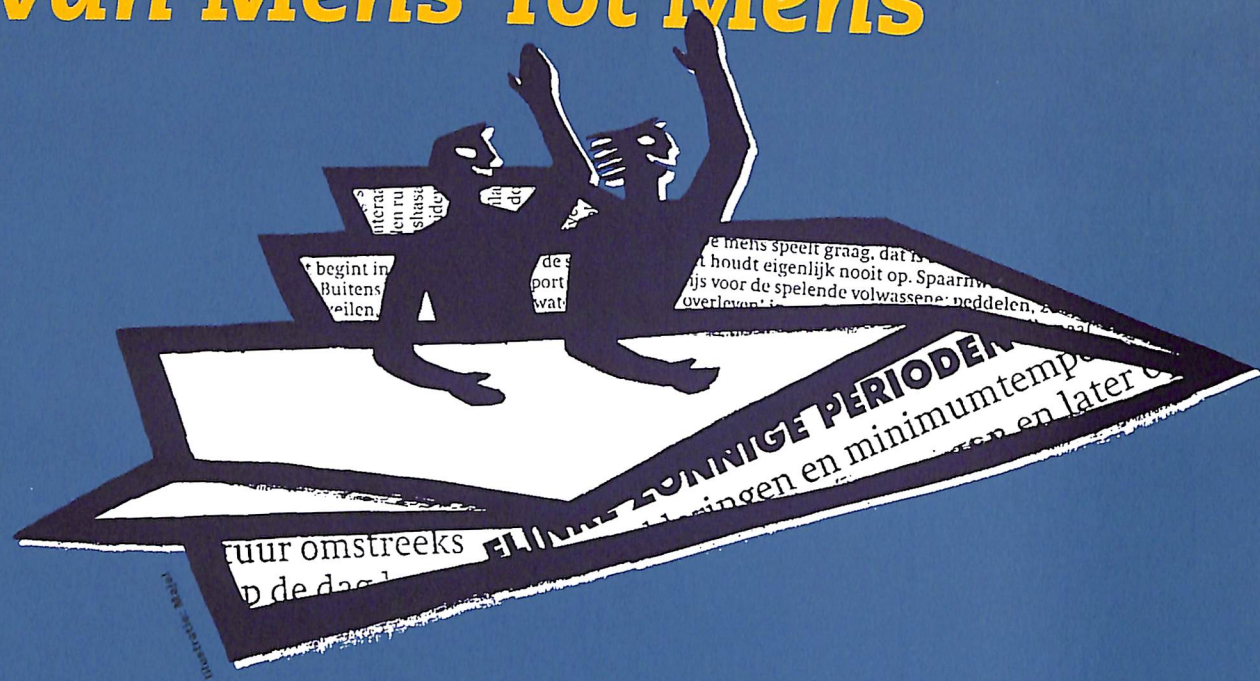
MEN

- De waarde van vriendschap
- De buurt moet wakker worden
- Tijd voor nieuwe actie in Hengelo

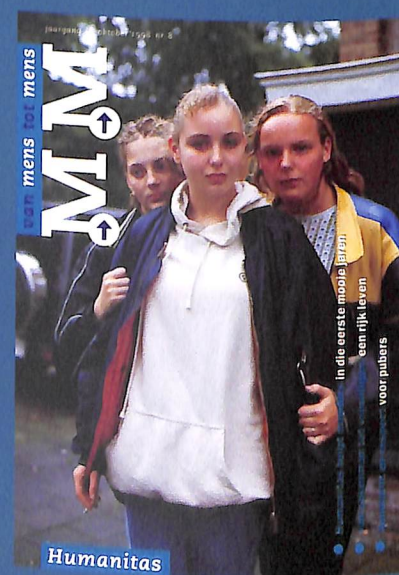
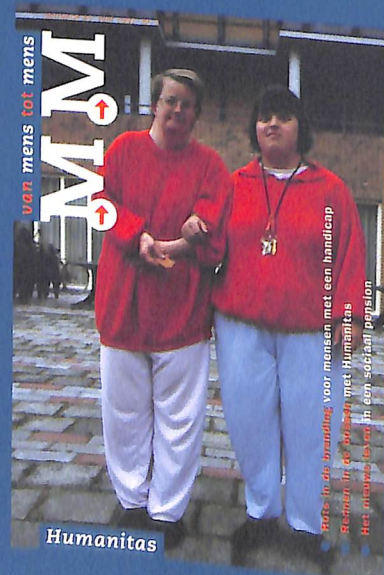
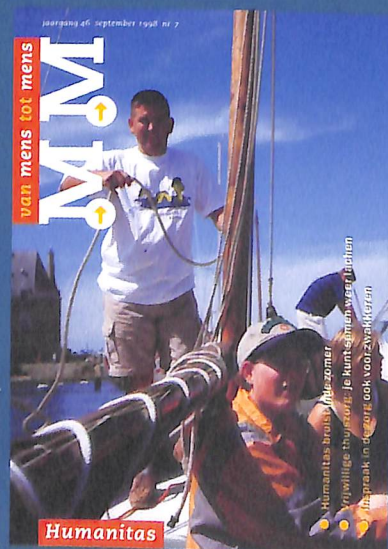
Humanitas

→ Ook vrijwilligers krijgen Van Mens Tot Mens

→ Naast de leden en donateurs van Humanitas ontvangen ook alle vrijwilligers van Humanitas tien keer per jaar Van Mens tot Mens. Het is van belang dat iedereen op de hoogte wordt gehouden van alle activiteiten en al het nieuws van Humanitas. Elke afdeling van Humanitas kan de namen en

adressen van haar vrijwilligers aan de redactie doorgeven. Alle vrijwilligers zullen dan zo spoedig mogelijk in het lezersbestand worden opgenomen. Vrijwilligers die nog geen Van Mens tot Mens ontvangen kunnen hiervoor contact opnemen met hun afdeling.

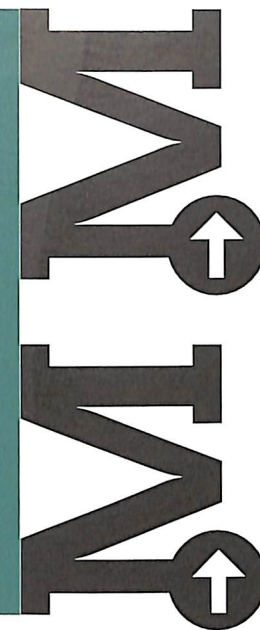

Humanitas

→ Voor meer informatie
redactie Van Mens Tot Mens
020-5231100

inhoud

van mens tot mens

4 Humanitas Nieuws

Humanitas op talentenjacht.

6 'Ik ken de waarde van vriendschap'

Geert heeft aids en krijgt hulp van zijn buddy Freek. Humanitas in Groningen ondersteunt ze.

8 'Vrijheid om zelf te kiezen'

Jelle Tjaarda van de afdeling Midden-Brabant op de bres tegen dogmatisering.

10 Buurtbewoners in de hoofdrol

Met de Nationale Burendag gaat Humanitas het buurtgevoel wakker schudden.

12 Dagboek van een vrijwilliger

Germaine Nijsten, Werkgroep Transsexualiteit.

13 Zusters

Nieuws van zusterorganisaties van Humanitas.

14 Het Moment

Met Humanitas over de drempel.

15 Afdeling Hengelo

Tijd voor actie.

16 Agenda

17 Organisatie

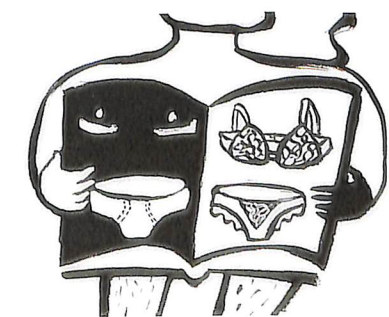
Nieuws voor kader en bestuurders.

18 Postbus 71 Vragen

Mr. Ton van den Brink beantwoordt vragen van lezers.

10

12

Doe je best

Laatst vroeg ik een medewerker hoe het zat met de voortgang van een bepaald project. Glunderend deed de man verslag. Nadat ik de medewerker had gecompimenteerd, antwoordde hij bescheiden: 'We doen ons best'. Die uitspraak hoor ik vaker tegenwoordig. Het is een uiting van grote tevredenheid over de eigen prestaties. Toch spreekt er nederigheid uit dit zinnetje. Het is alsof mensen daarmee zeggen dat 'je best doen' de optimale prestatie is. En zo is het ook. Zeker in het vrijwilligerswerk want daar is je werk nooit af. Vrijwilligers van Humanitas kunnen daar als geen ander over meepraten. Zij krijgen elke dag te maken met mensen die om hulp vragen, telkens opnieuw. Als vrijwilliger moet je niet de pretentie hebben al die problemen op te lossen. Dat is niet je taak. Als je erin slaagt om mensen steun te bieden waarmee zij hun problemen kunnen aanpakken, ben je al heel ver. Dat lijkt vrijblijvend maar dat is het niet. Vaak is de inzet van een vrijwilliger één van de weinige banden die hulpbehoevende mensen hebben met de alledaagse samenleving. Er zijn velen die kampen met ernstige problemen en sombere vooruitzichten. In

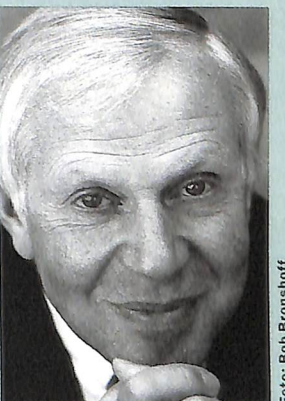
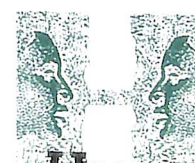

Foto: Bob Bronshoff

dit nummer staat een verhaal over een aids-patiënt die met behulp van Humanitas ondersteund wordt door een vrijwilliger. In zulke omstandigheden betekent vrijwilligerswerk meer dan het doen van boodschappen en een bemoedigend woord. Kies je ervoor om als vrijwilliger mensen te helpen, dan is je best doen meer dan een vroom voornemen. Het is een dure plicht. Vrijwilligers die oprecht zeggen hun best te doen, halen het onderste uit de kast. Dat is een compliment waard.

George Brouwer
Voorzitter Humanitas

Humanitas

Mevrouw Brantsma Lid van Verdienste

Op 21 december is mevrouw J. Brantsma-Castelein benoemd tot Lid van Verdienste van Humanitas. Tijdens de *Uitluid*-avond van de afdeling Leeuwarden, bedoeld als bedankje voor alle vrijwilligers, ontving Brantsma een oorkonde uit handen van Alie Edelenbosch, zelf ook Lid van Verdienste. Begin jaren zeventig is rond Brantsma een vrijwilligersgroep ontstaan, die zij voor een belangrijk deel zelf wierf. De vrijwilligers hielden zich bezig met huisbezoek. Voor leden organiseerde zij ook wel recreatieve activiteiten, zoals een jaarlijkse boottocht, twee toeneelavonden, een midwinterbijeenkomst en een kerstbijeenkomst. In 1978 heeft ze in het Woonzorgcentrum Erasmushiem in Leeuwarden het vrijwilligerswerk van Humanitas geïntroduceerd en gecoördineerd. In 1981 was ze mede-oprichter van het afdelingsblad. Ook was zij lange tijd verantwoordelijk voor de handmatige adressering en verspreiding ervan. De laatste jaren was zij ook vrijwilliger in de werkgroep Rouwbegeleiding.

Foto: Humanitas

■ Na jarenlang vrijwilligerswerk voor Humanitas in Leeuwarden krijgt mevrouw Brantsma officiële waardering voor haar inzet.

Eigen honk Den Helder

De afdeling Den Helder heeft sinds begin dit jaar een eigen onderkomen in het gebouw De Duif, aan de Binnenhaven. Deze stap vooruit markeert de opmars

Nieuwe afdeling in Drenthe

Humanitas past in Drenthe de organisatie aan in verband met de gemeentelijke herindeling. Op den duur krijgen de twaalf nieuwe gemeenten in Drenthe elk een eigen Humanitas-afdeling. Humanitas telt nu acht afdelingen in Drenthe. In de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze zijn nieuwe afdelingen in oprichting. Voor de leden van Humanitas verandert er weinig. De aanpassing van de organisatie voltrekt zich vooral administratief. Een aantal leden wordt in een andere afdeling ingedeeld. Leden uit Smilde bijvoorbeeld, die bij afdeling Assen waren ingedeeld, wordt nu gevraagd zich aan te sluiten bij de al bestaande afdeling Middenveld. Het is ook mogelijk om bij de oude afdeling te blijven. Humanitas telt in Drenthe ongeveer 2.300 leden.

van de afdeling in de kop van Noord-Holland. Recent is Den Helder begonnen met een maatjesproject voor mensen met een psychiatrische aandoening. Dat past in het rijtje activiteiten dat Humanitas in de maritieme stad heeft draaien. Zo zijn er thuiszorgprojecten voor onder andere gehandicapten, aidspatiënten en dementerenden. Humanitas werkt bij het maatjesproject samen met GGZ, waar het vroegere Riagg deel van uitmaakt. In het maatjesproject knopen vrijwilligers contacten aan met psychiatrische (ex-)patiënten, die moeite hebben om sociale contacten te leggen. Voor elke cliënt is een vaste vrijwilliger. Humanitas heeft ook maatjesprojecten lopen in diverse andere afdelingen.

ABAL steunt Butterfly Garden

De ABAL-winkel in Deventer, een verkooppunt van Humanitas voor eerlijke producten uit de Derde Wereld, heeft 10.000 gulden overgemaakt aan Butterfly Garden, een project van Hivos, de humanistische organisatie voor ontwikkelingssamenwerking. Butterfly Garden is een recreatie- en herstellingsoord in Sri Lanka voor kinderen die door de oorlog daar zijn getraumatiseerd. Het opende in 1996 haar poorten. Honderdvijftig kinderen in de leeftijd van 6 tot 16 jaar, afkomstig uit diverse etnische en religieuze groepen, komen gedurende negen maanden één dag in de week naar Butterfly Garden. Daar volgen zij een programma om de verschrikkelijke oorlogservaringen te verwerken en te leren vreedzaam met elkaar om te gaan.

De ABAL-winkel wordt gedreven door vrijwilligers van Humanitas. De mensen die de producten vervaardigen verdienen, dankzij een eerlijke prijs, een acceptabel inkomen. Ook kunnen zij investeren in betere productiemethoden, onderwijs en gezondheids-

zorg. De ABAL-winkel bestemt jaarlijks een deel van de winst aan een project van Hivos.

Vrijwillige thuiszorg Alkmaar

De Stichting Welzijn Ouderen Heerhugowaard en de UVV Alkmaar willen zich graag aansluiten bij de regionale vrijwillige thuishulp, waarvan het coördinatiepunt is ondergebracht bij de afdeling Alkmaar van Humanitas. Humanitas in Alkmaar coördineert voor vier organisaties de vrijwillige thuishulp (Humanitas afdeling Alkmaar, Humanitas afdeling Heerhugowaard, Stichting Welzijn Ouderen/De Zonnebloem Langedijk, Buddyproject Noord-Holland Noord).

De toenemende samenwerking in Noord-Holland is vooral tot stand gekomen op aandring van zorgverzekeraar Univé, die een subsidie beschikbaar stelt. Het Coördinatiepunt Vrijwillige Thuishulp Noord-Kennemerland is bereikbaar op telefoonnummer 072 - 540 7099.

Hulp voor de vakantie

Afdeling Zuid-Drenthe zoekt vrijwilligers en gezinnen voor drie vakantieprojecten voor kinderen: het gast/logeerproject, het project Rijnmondkinderen en de kindervakantiecampen. Het gast/logeerproject zorgt ervoor dat kinderen die er even uit moeten, kunnen logeren bij gastgezinnen. Het project Rijnmondkinderen zorgt voor een weekje vakantie voor kinderen uit de regio Rijnmond bij een Drents gastgezin. De kinderen komen hoofdzakelijk uit kansarme milieus. Voor deze twee projecten zoekt de afdeling gast/geegezinnen in Drenthe en vrijwilligers die meehelpen bij de organisatie, bijvoorbeeld door het bezoeken van gastgezinnen.

Eerste paal in Hoogvliet

In december is in de Rotterdamse wijk Hoogvliet de eerste paal in de grond geslagen van een complex voor 264 levensloopbestendige woningen van Stichting Humanitas Rotterdam. Van de huurwoningen die aan de Marthalaan en de Klaasje Zeventerstraat komen te liggen, is een belangrijk deel voor mensen uit de laagste inkomensgroepen. Ongeveer tienduizend vierkante meter is beschikbaar voor algemene diensten. Het maatschappelijk werk, een kinderdagverblijf, een instelling voor jeugdzorg en een apotheker hebben daar al belangstelling voor getoond. De oplevering van de twee bouwprojecten wordt medio 2000 verwacht.

Rotterdam: Job Dura Prijs

Stichting Humanitas Rotterdam heeft de Job Dura Prijs gewonnen. De prijs, bestaande uit 50.000 gulden en een kunstwerk van ontwerper Bruno Ninaber van Eyben, is toegekend vanwege het 'eerste seniorenhuis-van-de-toekomst' aan de Bergweg.

Het Job Dura Fonds reikt de prijs eens per twee jaar uit aan een organisatie die een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan de Rotterdamse bebouwde omgeving. Dit jaar stond de verkiezing in het teken van ouderenzorg. Volgens het Job Dura Fonds verdient Humanitas de prijs voor de combinatie van wonen, verzorging en verpleging.

Begeleid wonen in Sneek

De Woningbouwvereniging Sneek (WVS) wil een project begeleid wonen voor jongeren starten. WVS wil in een pand in de stad acht kamers inrichten voor jonge bewoners. De helft van deze jongeren zal begeleiding krijgen van vrijwilligers van Humanitas en Profiel, de gemeentelijke welzijnsstichting. De bewoners krijgen steun bij het vinden van scholing en werk, het omgaan met geld en het voeren van een huishouden.

Begeleid Zelfstandig Wonen

Het project *Begeleid Zelfstandig Wonen* van Stichting Humanitas DMH (Dienstverlening aan Mensen met een Handicap) in Den Haag heeft nieuwe vrijwilligers nodig die enkele uren per week een deelnemer willen begeleiden bij het zelfstandig wonen. De deelnemers zijn volwassenen met een licht verstandelijke handicap. Belangstellenden kunnen contact opnemen bij Liesbeth van de Bosch, telefoon 070 - 364 1731.

Home-Start Nijkerk moet wachten

Humanitas krijgt geen subsidie voor een project Home-Start in Nijkerk. Home-Start biedt opvoedingsondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen. Hoewel het project past in het gemeentelijk subsidiebeleidsplan, is het toch afgewezen. De gemeente wil eerst duidelijkheid over het beleid ten aanzien van gezinszaken. Dan pas kan worden bekeken of Home-Start qua inhoud en kosten in Nijkerk past. Ook wil de gemeente eerst bekijken in hoeverre zorginstellingen waarmee Nijkerk reeds werkt, al iets doen aan opvoedingsondersteuning.

Foto: Henk Thomas

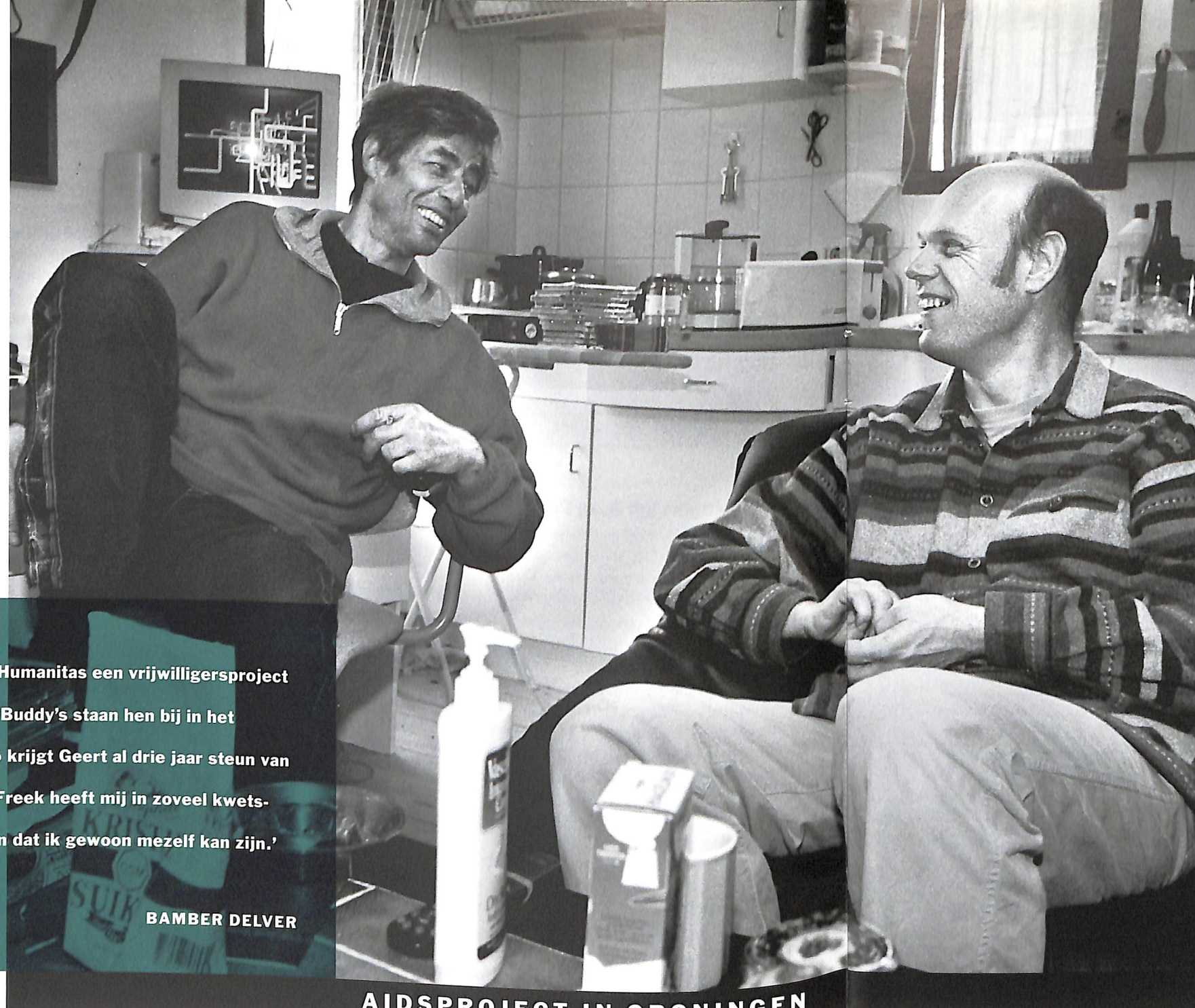
Managers als vrijwilligers

De Stichting Bedrijven en Humanitas was eind vorig jaar present op een bijeenkomst in het gebouw van de Kas-Associatie in Amsterdam. Aanwezig waren een aantal welzijnsinstellingen en vrijwilligersorganisaties, KPMG, een van de grootste advies- en accountantsbureaus in Nederland, en Maatschap in Betrokkenheid NOV. De bijeenkomst was bedoeld om vrijelijk uit te wisselen wat bedrijven en vrijwilligersorganisaties aan elkaar kunnen hebben. Humanitas en Bedrijven benadert bedrijven om medewerkers met management-ervaring en voormalige managers te interesseren voor een bestuursfunctie binnen Humanitas. Dankzij deze inspanningen hebben verschillende managers die hun sporen in het bedrijfsleven hebben verdiend, nu als vrijwilligers bestuurlijke taken binnen Humanitas. Het bedrijfsleven weet in het algemeen nog niet veel over het reilen en zeilen van vrijwilligersorganisaties. Toch is de be-

■ Wie meer wil dan alleen het dagelijkse werk, kan ook vrijwilligerswerk gaan doen.

langstelling voor het vrijwilligerswerk groeiende. Veel bedrijven ondersteunen bewust projecten van vrijwilligersorganisaties met middelen of menskracht. KPMG bijvoorbeeld biedt Humanitas de mogelijkheid om bestuurlijke vacatures op het interne netwerk van de organisatie te plaatsen. 'Veel bedrijven zitten nog in de fase van bewustwording als het gaat om maatschappelijk verantwoord ondernemen', zo kregen de aanwezigen te horen. 'De juiste toonzetting en aansprekende argumenten van vrijwilligersorganisaties zijn in deze fase zeer belangrijk. Bedrijven letten vooral op het sociaal-economische rendement. Dus moet je duidelijk maken hoe dat te behalen is door te investeren in de sociale omgeving.' Meer informatie: Bedrijven en Humanitas, telefoon 0182 - 515140/ 521634 (Anja Poleij).

■ Geert (links) en zijn buddy Freek hebben samen al heel wat meegeemaakt.

In Groningen heeft Humanitas een vrijwilligersproject voor aidspatiënten. Buddy's staan hen bij in het dagelijkse leven. Zo krijgt Geert al drie jaar steun van Freek, zijn buddy. 'Freek heeft mij in zoveel kwetsbare situaties gezien dat ik gewoon mezelf kan zijn.'

BAMBER DELVER

AIDSPROJECT IN GRONINGEN

'Toen stapte opeens Freek binnen'

GEERT IS STERK veranderd sinds het hiv-virus drie jaar geleden bij hem werd ontdekt. Hiv veroorzaakt aids en die diagnose is inmiddels gesteld bij Geert. 'Ik heb geleerd te vragen om hulp. Dat betekent dat je ervoor uitkomt dat je iemand nodig hebt. Ik was helemaal niet gewend om me zo kwetsbaar op te stellen. Het besef dat ik hulp nodig had viel me zwaar. Ik heb altijd alles zelf gedaan. Ik was gewend dat mensen een beroep op mij deden. Opeens was het andersom. In het begin ontkende ik dat ik aids

had. Okay, dacht ik, ik heb het wel maar verder is er niets aan de hand.

Homoziekte

Daarna werd ik kwaad. Woedend was ik. Waarom moest mij dit nou overkomen? Ik was niet eens homo en, ook al klinkt het nu stom, ik had altijd aangenomen dat aids een homoziekte was. Pure onwetendheid. Nu weet ik wel beter.

'De eerste keer dat ik in het ziekenhuis lag kwam mijn vriendin op bezoek. De dagen ervoor heb ik gevochten als een

leeuw. Ik wilde niet dat zij mij in bed zou aantreffen. Ik moest en zou lopen, hoewel alles pijn deed. Het ziekenhuispersoneel verklaarde me voor gek. Die trots is nu over. In de volgende fase kon ik mijn nieuwe werkelijkheid accepteren. Ik had aids, maar ik ga door met mijn leven.'

Geert krijgt daarbij hulp van Freek Solly, zijn buddy. Een buddy is een vrijwilliger die een aidspatiënt begeleidt in het dagelijkse leven. Het tweetal wordt ondersteund door het buddy-project van de Humanitas-afdeling Groningen.

Freek en Geert hadden daar aangeklopt met de vraag of zij mee mochten doen. 'Er moet een instantie zijn die cliënt en vrijwilliger in de gaten houdt', meent Geert. Het buddy-project koppelt vrijwilligers aan aidspatiënten die om ondersteuning vragen. In het geval van Geert en Freek was dat niet nodig, die hadden elkaar al uitgekozen.

'Nadat bij mij besmetting met het hiv-virus was geconstateerd, werd ik drie maanden opgenomen in het ziekenhuis', vertelt Geert. 'Ik raakte mijn zaak

'Waarom moest mij dit nou overkomen?'

kwijt, de meeste van mijn vrienden en had binnen no time geen dak meer boven mijn hoofd.

Vriendschap

Gelukkig kon ik intrek nemen in het sociaal-pension. Daar ontmoette ik Freek. Die werkte daar als invalkracht. Door de samenstelling van de medicijnen die Geert slikte, merkte hij dat er sprake was van een hiv-besmetting. Het tweetal raakte aan de praat en er ontstond vriendschap. Van daaruit groeide bij Freek het idee om Geerts buddy te worden.

'Ik had weleens nagedacht over buddy-werk maar het leek mij te zwaar', zegt Freek. 'Toen Geert zich echter hardop afvroeg hoe het zou zijn om aids te hebben, volgde de vraag of ik zijn steun en toeverlaat wilde zijn. Ik moest daar natuurlijk over nadenken, maar daarna begon ik er wat voor te voelen.'

Freek blijkt veel meer te kunnen dan hijzelf ooit had gedacht. 'Ik dacht altijd dat ik niets van ziektes en alles wat er bijhoort te maken wilde hebben. Dat ik bijvoorbeeld niet tegen bloed en kots kon. Ik reageer altijd heftig als het op een afstandje gebeurt. Maar zodra er iets met Geert gebeurt, handel ik onmiddellijk. Ik merk dan niet meer hoe vies iets kan zijn. Een mens kan veel meer dan hij in eerste instantie van zichzelf denkt.'

Aansluiting bij het buddy-project van Humanitas betekent een belangrijke

Na drie jaar is er tussen Geert en Freek een hechte band ontstaan. 'Freek heeft mij in zoveel kwetsbare situaties gezien dat ik gewoon mezelf kan zijn', zegt Geert. 'Voor hem hoef ik geen act op te houden. We leren van elkaars sterktes en zwakheden.'

'Ik denk dat eerlijkheid de basis is om goed met elkaar om te kunnen gaan', zegt Freek. 'Gelijkwaardigheid staat in onze verhouding centraal. Dat zou niet lukken als Geert niet eerlijk met zichzelf en anderen om zou kunnen gaan. Dat geldt trouwens ook voor de buddy. Er zijn cliënten die hebben meegemaakt dat buddy's hen willen claimen. Dat is uit den boze. Buddy-werk houdt in dat je respect voor de zelfstandigheid van de ander moet opbrengen. Je moet iemands leven niet willen regelen.'

'Ik zou nooit willen dat iemand me betuttelt', zegt Geert. 'Ik wil in mijn waarde worden gelaten.' Toch zijn er situaties waarin de vrijwilliger knopen moet

'Ik heb ondervonden hoe belangrijk vriendschap voor een mens is'

doorhakken ook al wil de cliënt het anders. Freek kan erover meepraten. 'Geert wilde eens persé niet dat de dokter werd geroepen, hoewel het slecht met hem ging. Ik respecteerde dat. Toch was het beter geweest als ik de dokter wel had geroepen. We hebben nu afgesproken dat ik beslissingen neem als Geert daar zelf te ziek voor is.'

De twee mannen hebben de laatste jaren samen al heel wat meegeemaakt. Geert heeft ontdekt hoe waardevol ondersteuning kan zijn: 'Een keer was ik met spoed opgenomen in het ziekenhuis. Ik had geen kans gezien Freek te bereiken. Ik probeerde de broeder in het ziekenhuis duidelijk te maken dat hij Freek moest bellen, maar dat ging niet. Toen stapte opeens Freek binnen. Meteen voelde ik me weer rustig. Nu was het goed en hoefde ik me geen zorgen te maken. Ik denk dat ik door het contact met een buddy als Freek pas heb ondervonden wat vriendschap is. En hoe belangrijk vriendschap voor een mens is.'

Act ophouden

'De belangrijkste voorwaarde om mee te doen aan het buddy-project is om open te zijn', zegt Freek. 'Je moet als buddy niet proberen zaken op eigen initiatief te regelen.'

■ Jelle Tjaarda: 'Als mens moet je zelf de vrijheid hebben om te kiezen waaraan je je energie wilt besteden.'

'Leef je eerst maar eens in in andermans situatie voordat je daar uitspraken over doet'. Jelle Tjaarda, bestuurslid van de afdeling Midden-Brabant, ziet hoe sociale structuren afbrokkelen. Daar kun je alleen je eigen visie en inzet tegenover stellen. 'Het is fout om dogma's op te leggen.'

HENK VLAMING

JELLE TJAARDA, HUMANITAS MIDDEN-BRABANT

'Vorig jaar hebben wij vanuit onze afdeling Humanitas Wereldwijd georganiseerd. Dat bestaat uit een serie multiculturele festivals. We hebben ze georganiseerd in Waalwijk, Dongen, Kaatsheuvel en Goirle. De volgende keer doen ook Schijndel en Rijen mee. Maar liefst 15.000 bezoekers zijn erop

afgekomen. Dat heeft een enorme uitstraling en aantrekkingskracht. Tot een paar jaar geleden werd dit georganiseerd door de Stichting Mundial, maar Humanitas heeft het overgenomen. Ik heb veel te maken met mensen met een buitenlandse achtergrond. Alleen al doordat ik in een wijk woon waar zestig

procent van de mensen uit het buitenland komt. In heel Waalwijk is tien procent van de inwoners van Turkse afkomst, drieduizend van de dertigduizend burgers.

Ik heb mij lang beziggehouden met begeleiding van asielzoekers, vrijwilligers-

'Vrijheid om zelf te kiezen'

werk voor Vluchtelingenwerk. De basis van dit werk is respect voor de mens. Ik constateer dat het maatschappelijk platform voor de opvang van asielzoekers aan het wegebben is. Maar ik vind dat mensen die vanwege politiek, ras of religie worden onderdrukt, nog steeds in de gelegenheid gesteld moeten worden om hun geluk elders te beproeven. Daarvoor moet de internationale gemeenschap zich hard maken. Ik ben overigens niet uniek in die mening, maar er zijn te weinig mensen die daarvoor uitkomen. We bouwen muurtjes om ons heen, Europa gaat dicht.

Ik heb veel met vluchtelingen gewerkt. Ik begeleidde hen tot het moment dat zij hun zaken verder zelf konden regelen. Ik heb een familie van Frankrijk naar Nederland gebracht. Die mensen moesten terug naar Frankrijk. Zes dagen zwierven ze door Parijs. Toen zijn ze door de gendarme opgepakt en plompverloren in België gedropt. Het ging echt om politieke vluchtelingen, maar Nederland noch Frankrijk wilde ze hebben. Een triest verhaal.

Eigenlijk ben ik ook 'import'. Oorspronkelijk kom ik uit Den Haag. Als ik naar mijn familie kijk ben ik Fries. Mijn familie had zelfs ooit een landgoed: Oranjewoud. Dat is een zeer veredelde speeltuin. Wat de Efteling is voor de Brabanders, is Oranjewoud voor de Friezen. Daar gaan de kinderen naar toe met schoolreisje. Vroeger had de familie Tjaarda daar een uitspanning. Nog steeds vind ik het leuk om in Friesland te komen. Ik voel mij er op mijn gemak, maar ik voel me geen Fries.

Nadat ik een jaar heen en weer reisde

tussen Den Haag en Tilburg, ben ik uiteindelijk verhuisd. Hier ben ik lid geworden van Humanitas. De visie van Humanitas komt overeen met het uitgangspunt bij de begeleiding van vluchtelingen. Humanitas heeft als doel om mensen zelfredzaam te maken. Je reikt de mensen daarvoor de instrumenten

'Je moet de vrijheid hebben zelf te kiezen waaraan je je energie wil besteden'

aan tot het moment dat ze je hulp niet meer nodig hebben. Ik zie dat de vraag om hulp steeds groter wordt. Steeds meer mensen vallen uit de boot. Niet alleen buitenlanders, ook gehandicapten of mensen die onder de armoedegrens leven. Bestaande sociale structuren functioneren niet goed. Kijk alleen maar eens naar de thuiszorg. Daar is de zorg tot in de puntjes genormeerd: voor elke taak is een bepaalde hoeveelheid minuten beschikbaar. Maar alles ligt vast in budgetten. Voor het menselijke aspect is nauwelijks nog ruimte in onze samenleving. In dat opzicht is sprake van een braakliggend terrein. Hier in Tilburg heeft de macht altijd bij de kerken gelegen. Maar het ledenaantal van de kerken loopt terug en daardoor ook de reikwijdte van de kerk.

Dat komt niet alleen door ontkerkelijking. Ook de sterke individualisering en het vervagen van grenzen dragen daaraan bij. Natuurlijk, er zijn mensen die kiezen voor individualisme. Maar dat doet zeker niet iedereen. Voor velen zijn de gevolgen ernstig: vereenzaming, wanhoop, suicide... We kunnen mensen uit hun sociaal isolement halen door hen in contact te brengen met anderen. Je kunt mensen zo helpen om de draad weer zelf op te pakken.

Maar ellende houdt nooit op te bestaan. De maatschappij ontwikkelt zich dynamisch en je moet je voortdurend aanpassen aan de veranderende omstandigheden. Dat geldt ook voor Huma-

nit. Het enige constante is dat je de leidende gedachte van Humanitas moet blijven uitdragen. Eén aspect daarvan is dat mensen moeten kunnen functioneren zonder dogma's. Ik herinner me dat ik een jaar of zes was. Ik was op kraamvisite bij een katholieke familie. De pastoor die op bezoek was zei bij zijn afscheid: Tot de volgende baby, mevrouw. Zelfs in Den Haag ging dat zo. Hoewel dat nu is veranderd, is het hele leven afhankelijk van de heersende sociale regels die je individuele vrijheid beknotten. Die stellen bijvoorbeeld dat vrouwen goede moeders moeten zijn en dat mannen goede banen moeten hebben. Als het gaat om vluchtelingen wordt vaak gezegd dat zij komen om te profiteren van onze economie.

Als mens moet je de vrijheid hebben om zelf te kiezen waaraan je je energie wilt besteden en op welke manier. Vroeger was het een schande als vrouwen werkten, hoewel in geen enkele wet was vastgelegd dat het niet mocht. Er worden zoveel etiketten op mensen ge-

'Indoctrineren, daar maken we ons allemaal wel eens schuldig aan'

plakt. Het lijkt alsof je niet kunt functioneren zonder vooroordelen. Ik ben van de baby-boom generatie. Ik ben opgevoed met het idee dat je op school goed moest presteren, anders zou je het later in de maatschappij niet redden. Indoctrineren, daar maken we ons allemaal wel eens schuldig aan. Ik deel wel eens vrijkaartjes voor het een of ander uit, dat is ook een vorm van infiltreren in andersmans leven. Maar dat acht ik niet fout. Het is pas fout als je een ander een dogma gaat opleggen. Als ik mensen ga voorschrijven dat ze een baan moeten nemen in plaats van een uitkering, dan schrijf ik ze de wet voor. Dat staat hun geluksbeleving in de weg. Ga je eerst maar eens invoelen in andermans situatie voordat je tot uitspraken komt.' ➔

Naam	Jelle Tjaarda
Leeftijd	51
Woonplaats	Waalwijk
Beroep	Hoofd automatisering
Bijzonderheden	Secretaris afdeling Midden-Brabant

'Ik kan het niet alleen. Samen met een grote groep vrijwilligers houden we onze buurt leefbaar.' Dat zei Sonja Ivangean uit de Haagse Transvaalwijk vorig jaar na haar uitverkiezing tot Beste Buur van Nederland. Nee, Ivangean deed het niet alleen, maar ze nam wel met tomeloze energie het voortouw. Ook dit jaar worden op de Nationale Burendag op 19 juni zulke actieve buurtbewoners in de schijnwerpers gezet. Het gaat daarbij vooral om initiatieven die op eigen kracht georganiseerd worden, zonder tussenkomst van professionele organisaties. Dit jaar is het thema *Zorg en Wonen*: burenhulp die sociaal isolement bestrijdt. Mensen die handen spandiensten verlenen aan buurtgenoten die anders wellicht niet zelfstandig hadden kunnen wonen.

Talrijke afdelingen van Humanitas doen mee. L.H. de Leeuw van de Humanitas-afdeling Bevelanden/Schouwen Duiveland organiseert de burendag in zijn regio en is al hard op zoek naar mensen die hij kan voordragen voor de titel van Beste Buur. 'Het gaat bij de verkiezing van de Beste Buur niet zozeer om een buurvrouw die een pannetje soep naar haar zieke buurman brengt, maar om mensen die onbevooroordeeld klaarstaan voor grotere groepen in hun omgeving. Zo iemand heeft een voorbeeldfunctie.' Humanitas in Goes probeert deze moderne 'Robin Hoods en Florence Nightingales' op te sporen via een fijnmazig netwerk van mensen die goed bekend zijn in de omgeving en via aankondigingen in de lokale pers.

Vorig jaar was Arie Heyboer de beste buur in Goes. Hij wist de plaatselijke *hangjeugd* aan te sporen de onderkomens van dieren in een hertenkamp in Goes-Zuid op te knappen. In ruil daarvoor kregen ze een clubhuisje zodat ze niet meer op straat hoefden rond te hangen.

Humanitas is mede-organisator van de Nationale Burendag om het onderling contact tussen burenhulp een zetje te geven, niet om de gaten te vullen die in de zorg zijn ontstaan.

Onverschilligheid

'Een nuttig initiatief', zegt Paul Vlaar, beleidsmedewerker lokaal sociaal beleid van het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW). 'De actievelingen zien

■ Burenhulp kan helpen eenzaamheid te bestrijden.

De Nationale Burendag op 19 juni, waarvan Humanitas mede-organisator is, wil het buurtgevoel wakker schudden. Dit jaar luidt het thema zorg en wonen. Initiatieven die sociaal isolement bestrijden en zelfstandig wonen bevorderen krijgen de aandacht. 'Je krijgt er een hoop liefde voor terug.'

MAX PAUMEN

HUMANITAS STIMULEERT BURENHULP

Buurtbewoners in de hoofdrol

daardoor dat ze niet de enige zijn die zich inspannen. Het heeft bovendien uitstraling en kan bijdragen aan vermindering van de onverschilligheid van buurtbewoners. En dat is hard nodig.'

Daarbij is wel een rol voor de overheid weggelegd, vindt Vlaar, maar het initiatief moet bij de buurtbewoners blijven. 'De overheid kan stimuleren. Bijvoorbeeld door het makkelijker te maken om invloed uit te oefenen op je woonomgeving.' Buurtbewoners die bijvoorbeeld een speeltuintje of een binnenplaats willen opknappen, moeten vaak door een molen van procedures voordat ze er aan kunnen beginnen. 'Dat is enorm ont-

moedigend voor mensen die wat van de buurt willen maken.'

Anonimiteit is een belangrijk obstakel als het gaat om burenhulp. Paul Vlaar van het NIZW: 'Hoe minder anoniem, hoe meer men bereid is elkaar diensten te verlenen.

Romantisch beeld

Dat er vroeger in de grote arbeiderswijken meer burenhulp was dan nu, is een nogal romantisch beeld. Je hebt altijd groepen mensen gehad die zich bewust of onbewust isoleren.' Dat de sociale samenhang desondanks is afgenomen, lijdt geen twijfel. Volgens Vlaar komt dat onder an-

dere doordat mensen hun buurt steeds meer als uitvalsbasis gebruiken en er minder afhankelijk van zijn dan vroeger. 'De mensen zijn mobieler geworden. Ze werken buiten de stad en hebben vrienden en familie die elders wonen.'

Het stimuleren van burenhulp kan daarom wel een handje worden geholpen. Dat vindt ook Woningbouwvereniging Het Oosten in Amsterdam. Die heeft daarom drie zogenaamde *buurtnetwerken* opgezet in Amsterdamse stadswijken waar de woningbouwvereniging veel huizen bezit. Via haar adressenbestanden heeft Het Oosten oudere huurders opgespoord en met elkaar in con-

tact gebracht. 'We geven ze wat ze nodig hebben, zoals een ontmoetingsruimte en wat administratieve en financiële ondersteuning. Maar verder moeten ze het zelf doen', zegt Jeannette van Mechelen van Het Oosten. 'De buurtbewoners zijn de hoofdrolspelers, niet de woningbouwvereniging.'

Waarom houdt een woningcorporatie zich met zoiets bezig, die hoeft toch alleen maar huizen te verhuren? 'Nee, zo makkelijk is het niet', lacht Van Mechelen. 'Zo'n netwerk is een sociale investering. Door vergroting van de leefbaarheid, kan je voorkomen dat er getto's ontstaan doordat bewoners wegtrekken. Als men-

sen zich betrokken voelen gaan ze zorgvuldiger met hun woonomgeving om. Het maakt ons woningbezit ook meer waard, al is dat niet de eerste prioriteit.'

Spelletjes en cursussen

Vooral ouderen hebben baat bij de buurtnetwerken. Van Mechelen: 'Zij hadden er ook het meeste behoefte aan. Als mensen elkaar gaan helpen kunnen ze langer zelfstandig blijven wonen.' Rita Advocaat (74) is de drijvende kracht achter het buurtnetwerk in het Amsterdamse stadsdeel Oost. 'Sommige mensen zijn door dit netwerk uit hun isolement geraakt. De mensen die meedoen zijn soms jarenlang eenzaam geweest. Er zijn vriendschappen ontstaan. Je ziet ze nu helemaal opleven. Veel Surinaamse ouderen doen ook mee en het klikt geweldig. Turken en Marokkanen hebben we ook geprobeerd te benaderen, maar dat is niet gelukt. Die hebben hun eigen kringetje.' De 'netwerkers' ontmoeten elkaar in de soos. Daar wordt van alles gedaan: spelletjes, cursussen en regelmatig op stap naar natuurgebied of museum. 'Als het nodig is helpen de mensen elkaar. Invullen van formulieren, iemand naar het ziekenhuis brengen, dat soort dingen.' Wat beweegt Rita Advocaat om zich zo in te spannen voor haar buurt? 'Ik ben gewoon een bezige bij. Omgaan met mensen heb ik van huis uit meegekregen, dat is mijn lust en mijn leven. Je krijgt er een hoop liefde voor terug. Ik hou ook van organiseren. Maar uit mezelf had ik dit nooit kunnen opzetten. Wat dat betreft was een beetje steun wel nodig.'

Nationale Burendag 1999

Op 19 juni organiseren Humanitas en Aedes, vereniging van woningcorporaties, gezamenlijk de Nationale Burendag. Het thema voor dit jaar is *Zorg en Wonen*. Afdelingen van Humanitas kunnen op zaterdag 24 april meedoen met de voorronden door een lokale Beste Buur te kiezen of aan te wijzen. Uit de plaatselijke beste burenhulp selecteert een jury de vijf meest aansprekende, die op 19 juni dingen naar de titel Beste Buur van Nederland.

Germaine Nijsten Werkgroep Transsexualiteit

Germaine Nijsten is sinds 1981 lid van de Werkgroep Transsexualiteit. Zij houdt zich bezig met de begeleiding en opvang van partners, ouders en kinderen van transseksuele mensen. Want ook hun leven staat op de kop.

Maandag

Vandaag houd ik spreekuur voor familieleden. Ouders van iemand die sinds enige tijd in behandeling is bij het genderteam van het vu-ziekenhuis komen langs. Een genderteam bestaat uit behandelaars, zoals artsen en een psycholoog, van hun kind. Het woord *gender* staat voor iemands geslachtsidentiteit. De ouders willen graag met mij praten over de veranderingen waarvoor zichzelf komen te staan, nu hun zoon hen heeft verteld dat hij als vrouw verder wil leven. Vader en moeder kunnen het eigenlijk nog helemaal niet bevatten, ook al doen ze hun best om het te accepteren als onvermijdelijk. Het was al veel langer duidelijk dat hun zoon ongelukkig was met zijn leven, maar dit hadden ze toch nooit verwacht. Zoiets kenden ze niet van nabij en ze konden er niet met niemand over spreken. Hun zoon is nu in de dertig en het zal ze niet meevallen om in hemeen een nieuwe dochter te zien. Maar hem afwijzen doen ze niet. Wel zien ze op tegen het moment dat hij in vrouwenkleden op bezoek zal komen. Ik vertel hen iets over de gang van zaken gedurende het proces van verandering en wijs hen op de mogelijkheid ervaringen uit te wisselen op een bijeenkomst van familieleden die eens in de twee maanden plaatsvindt. We maken een volgende afspraak, want ze voelen zich nog te onzeker om naar zo'n familiedag te gaan.

Woensdag

Er staat een boodschap op het antwoordapparaat van de Humanitaslijn. Een jonge vrouw van wie de partner sinds kort aan de *real-lifetest* is begonnen, wil even haar

hart luchten. Zo'n test duurt een of twee jaar. In die periode leeft iemand in de nieuwe geslachtsrol, om te bekijken of hij of zij het nieuwe leven aankan. Ik bel de vrouw terug en hoop dat de kinderen nog niet uit school zijn gekomen, zodat ze nog even tijd heeft. Ze houdt erg veel van haar man, maar merkt toch

dat hij al zijn aandacht nodig heeft voor het veranderingsproces. Daardoor voelt zij zich erg alleen in de opvoeding van de kinderen. Ze beseft dat er van

een huwelijk zoals vroeger geen sprake meer zal zijn en dat maakt haar verdrietig. Het is heel moeilijk om aan de kinderen uit te leggen wat er met papa gaat gebeuren. Hoe vertel je het en hoe zullen ze er op reageren? Ook met haar maak ik een afspraak om daarover te praten.

Donderdag

Het tweemaandelijks werkoverleg vindt plaats met alle vrijwilligers in de Werkgroep, nu al twintig personen. Dat is steeds een mooie gelegenheid om elkaar

te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. We zitten door heel Nederland verspreid, zodat we elkaar niet vaak treffen. Bovendien houden we ons vanuit diverse invalshoeken bezig met individuele of groepsgewijze opvang van vrouw-naar-man-transseksuelen, man-naar-vrouw-transseksuelen, familieleden en kinderen. Alleen de coördinator, zelf maatschappelijk werker, wordt door Humanitas betaald. Zij houdt ons op de hoogte van ontwikkelingen zowel binnen Humanitas als binnen ons werkveld, nationaal en internationaal. Zij organiseert ook de trainingsbijeenkomsten en jaarlijks bezoekt zij met enkele vrijwilligers studiedagen en congressen. Deze keer bespreken we het eerstvolgende internationale congres in Londen: we willen daar met een delegatie een indruk geven van het werk en de werkwijze van onze Humanitas-werkgroep. De maandag daarop hebben we een bijeenkomst van enkele vrijwilligers met een professionele achtergrond. De bedoeling daarvan is om over onze persoonlijke werkwijze te praten en eventuele problemen in het werk aan elkaar voor te leggen, zonder namen te noemen. Het is soms heel verhelderend om van een collega een andere benadering te vernemen, maar het is ook fijn de bevestiging te krijgen dat je iets goed hebt aangepakt. Er ligt een brief van een meisje dat informatie wil hebben voor een spreekbeurt. Voorlichting geven op scholen is mede een taak van de vrijwilligers.

Zaterdag

Vandaag ga ik naar Ede voor de ontmoetingsmiddag voor familieleden. Om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven er naartoe te komen houden we die midden in het land. Er zijn deze keer veertien aanwezigen, ouders en partners. Ook een zus is meegekomen. Deze keer is geen spreker uitgenodigd, zodat we uitvoerig kunnen ingaan op de situatie bij iedereen thuis en elkaar steun bieden bij het verwerken van de ingrijpendste verandering die men zich kan voorstellen. Het is steeds een emotionele ontmoeting, waardoor ik gesterkt word in met mijn werk als vrijwilliger bij de Werkgroep.

Rechten en plichten

Op 27 maart organiseert het Humanistisch Studiecentrum Nederland (HSN) een studiedag over rechten en plichten onder de titel *Geen recht kan zijn waar plicht ontbreekt*. Op 10 december 1948 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de rechten van de mens vastgelegd in een verklaring. Eén van de eerste daden van de Raad van Europa, die in mei 1949 werd opgericht, was het handen en voeten geven aan die verklaring voor de Europese lidstaten. In 1950 kwam de Europese Conventie over mensenrechten tot stand, gevolgd door de instelling van een Europees Hof voor de mensenrechten in Straatsburg. De Inter-Action Council, een groep vroegere regeringsleiders, heeft onder leiding van Helmut Schmidt een document opgesteld dat zij *Algemene Verklaring over de Plichten van de Mens* doopte. Het Humanistisch Studiecentrum Nederland nodigt belangstellenden uit mee te denken over deze verklaring en de samenhang te zoeken met de ruim vijftig jaar geleden geformuleerde rechten van de mens. Mr. A.A.M. (Dries) van Agt, de Nederlandse deelnemer in de Inter-Action Council, houdt een voordracht over het ontstaan van deze Algemene Verklaring over de Plichten van de Mens onder de titel *Ook plichten codificeren?* De dag wordt gehouden van 10.00 tot 16.00 uur in het gebouw van Humanitas, Pieter de Hoochweg 110 in Rotterdam. De kosten voor de dag bedragen f 50,- (studenten UvH en HVO f 35,-). Belangstellenden kunnen het verschuldigde bedrag overmaken vóór 1 maart op giro 550334 t.n.v. HSN te Utrecht. Inlichtingen: HSN (Hans Hammelburg), telefoon 030 - 239 0189.

Wonen in gemeenschap

Op donderdag 11 februari organiseert het Humanistisch Verbond Rijnmond een thema-avond met als titel *Wonen in gemeenschap, over hedendaagse alternatieve woonvormen*. Rien Platteschorre van Humanitas

Filosofische bijeenkomsten

De landelijke vrijdenkersvereniging De Vrije Gedachte organiseert in Alkmaar een serie filosofische bijeenkomsten met uiteenlopende thema's. Doel van de vereniging is de bevordering van het vrijdenken: het in beweging brengen van gedachten door gezamenlijk een thema te doordenken vanuit eigen kracht. De bijeenkomsten moeten het denken over de werkelijkheid stimuleren en verdiepen. De thema's sluiten aan op de tv-serie *Je eigen weg* van de Vrije Gedachte. De komende bijeenkomsten vinden plaats op zondag 14 februari, maandag 22 februari, zondag 14 maart en maandag 29 maart. Inlichtingen: Robbert Schuster, telefoon 072 - 515 8264.

houdt een voordracht over de levensloopbestendige woning en levensloopbestendige wijk van Stichting Humanitas Rotterdam. Hij zal ingaan op de plannen van Humanitas voor het nieuw te ontwikkelen gebied op de Müllerpier in Rotterdam. Anna Dijkhuis, omgevingssociologe en docente aan de Academie van Bouwkunst in Rotterdam, gaat in op verschillende hedendaagse initiatieven op het gebied van wonen in gemeenschappelijkheid. Projecten voor centraal wonen en groepswonen zullen de revue passeren. De avond vindt plaats in het leescafé naast de centrale bibliotheek aan de Hoogstraat 110 (ingang bibliotheektheater). De toegang is f 5,- (f 2,50 voor houders van CJP, studentenkaart, Rotterdampas en 65+-pas). Vanaf 19.30 uur is iedereen van harte welkom (de avond begint om 20.00 uur). Inlichtingen: telefoon 010 - 425 0102.

Internationale samenwerking in Zutphen

Op 11 februari vindt in Zutphen een informatie- en discussie-avond plaats over internationale samenwerking. Jaap Dijkstra, directeur van Hivos, is één van de deelnemers. De bijeenkomst wordt georganiseerd door het Hivos Comité Zutphen/Deventer in samenwerking met het Humanistisch Verbond Zutphen. Inlichtingen: telefoon 0570 - 542162.

Hivos Online

Met 1200 bezoekers per maand en zo'n 300 pageviews (opgevraagde pagina's) per dag is Hivos Online uitgegroeid tot een volwaardig communicatiemedium van Hivos. Hivos Online is de internet-website van Hivos en sinds 1995 operationeel. In dat eerste jaar was het gemiddelde bezoek nog maar 200 per maand. Hivos was de eerste Nederlandse ontwikkelingsorganisatie op de elektronische snelweg. Hivos is te vinden op haar eigen site www.hivos.nl, maar ook op de internetkrant van de humanistische beweging: www.human.nl. www.oneworld.com is het adres van de supersite over internationale samenwerking.

Hivos is per computer prima bereikbaar.

Lezing Roy Baumeister

Op donderdag 25 februari geeft de Amerikaanse sociaal-psycholoog Roy Baumeister een lezing getiteld *The search for meaning: how people find meaning in life*. De Engelstalige lezing vangt aan om 19.30 uur in Ottone, Kromme Nieuwe Gracht 62 in Utrecht. Inlichtingen: Bureau Onderzoeksinstituut van de Universiteit voor Humanistiek (Agnes Andeweg), telefoon 030 - 239 0162.

Zomerweek voor homo's en lesbiennes

In de week van 2 tot en met 9 juli organiseert de Homo-Lesbische Werkgroep (een samenwerkingsverband tussen het Humanistisch Verbond en Driekant) een Ontmoetingsweek in de Ardennen. Een hotel in La Roche is de uitvalsbasis voor een scala van activiteiten: wandeltochten, een kanotocht, mountainbiken, klimmen, abseilen, etc. Ervaring is niet noodzakelijk. Er is ruimte voor eigen inbreng. De kosten voor deelname bedragen 1.200 gulden (inclusief maaltijden, activiteiten en reiskosten). De vakantieweek gaat door zodra 30 deelnemers zich hebben aangemeld. Inlichtingen en aanmelding: Hans van der Neut, telefoon 0317 - 617536.

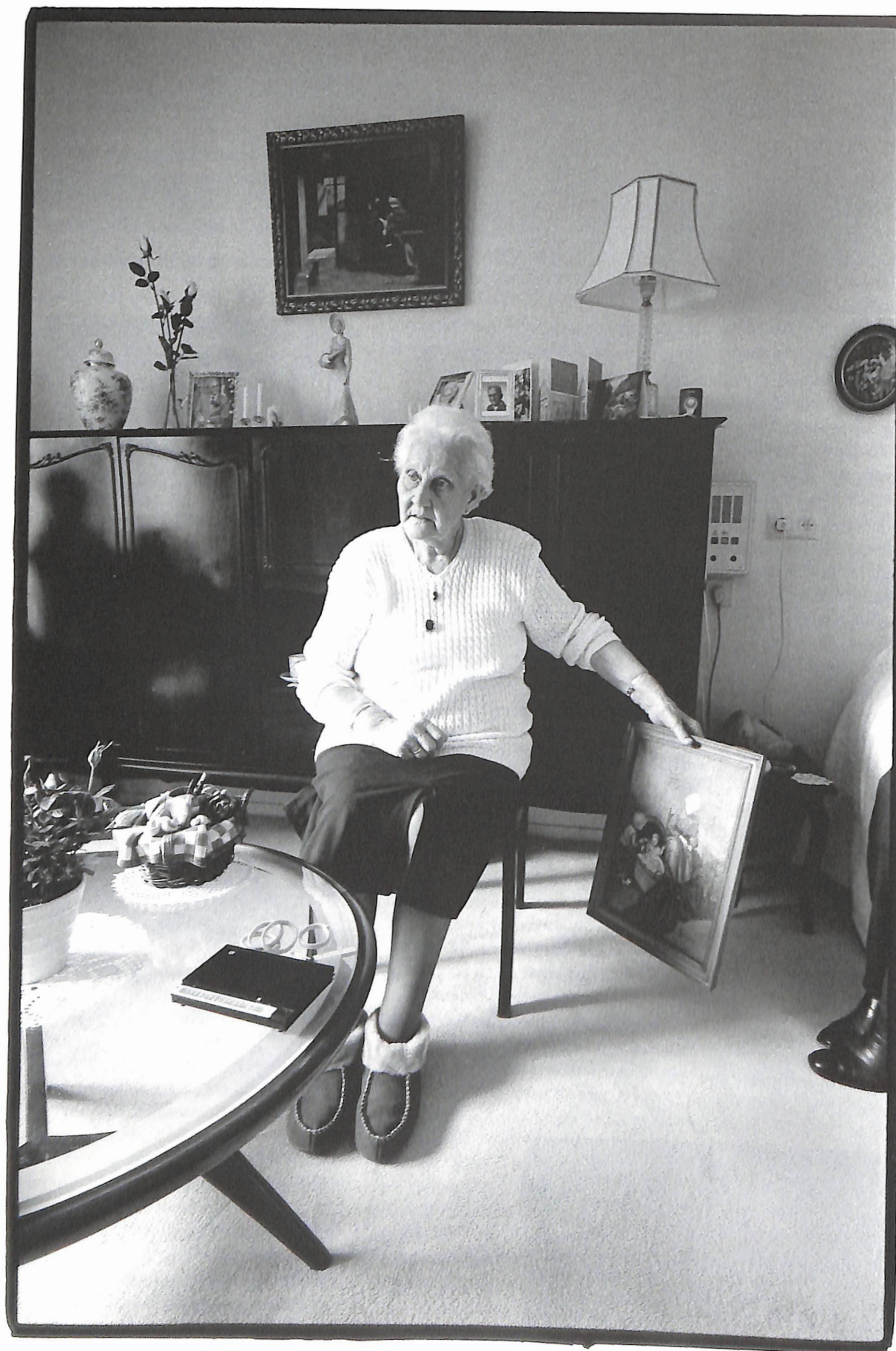

Foto: Henk Thomas

■ Na 63 jaar in haar eigen huis te hebben gewoond, is mevrouw Schapink verhuisd naar zorgcentrum Gooierserf in Hilversum. Een vrijwilligster van het Drempelproject van de afdeling 't Gooi helpt haar bij deze overstap. Het drempelproject schiet ouderen te hulp die naar een zorginstelling verhuizen.

Met Humanitas over de drempel

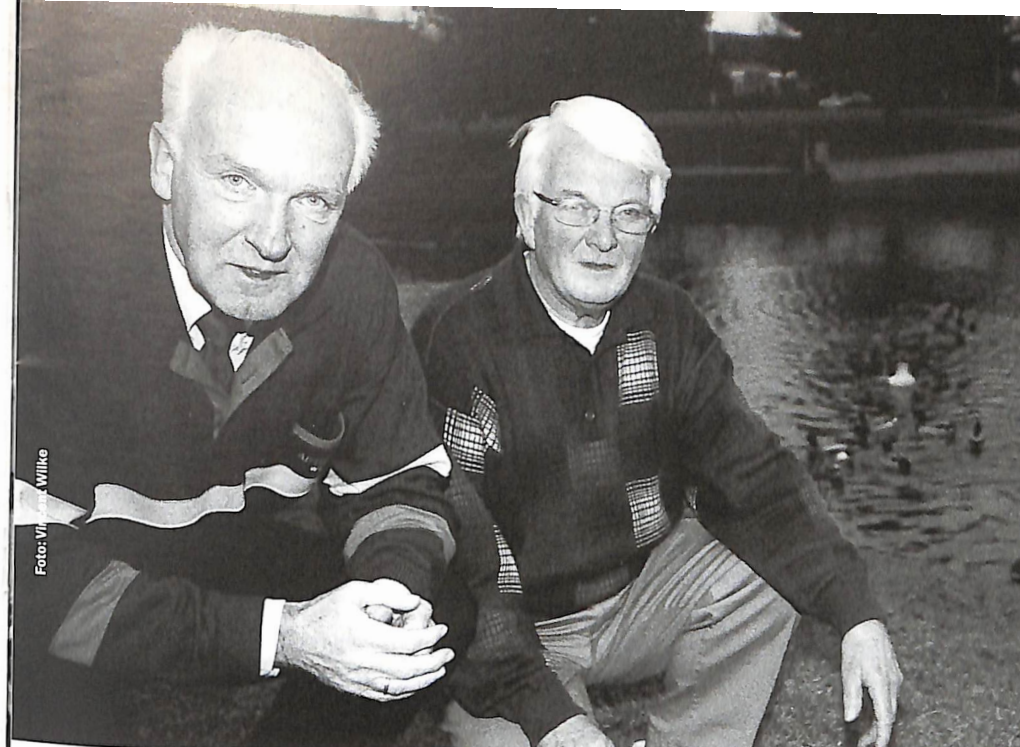

Foto: Vrijwillige Wilke

Na de opvang van dak- en thuislozen te hebben geregeld, verlegt Humanitas in Hengelo nu haar aandacht naar gezinnen met jonge kinderen. Ook werkt de afdeling aan een humanistische winkel in Twente. Het is een mooie tijd voor actie, vindt het plaatselijke bestuur.

AGEETH BLEEKER

Hengelo: een geschikt moment voor actie

WAT JE OOK OVER Humanitas kunt zeggen, niet dat de plaatselijke afdeling in Hengelo kampt met gebrek aan naamsbekendheid. Het door Humanitas opgerichte bejaardentehuis dat in 1954 door de toenmalige minister-president Drees werd geopend, draagt nu nog met grote letters de naam Humanitas. De instelling was bedoeld voor mensen die niet kerkelijk waren en dus niet in een katholiek of protestants tehuis wilden of konden wonen. Humanitas wordt in Hengelo nog steeds vereenzelvigd met bejaardenzorg. Daar komen maar weinig jonge mensen op af. Maar nieuw bloed in de plaatselijke afdeling is juist nodig, vinden Ad van Linschooten en Jaap Kloosterman. De eerste is al decennia-lang voorzitter, de tweede vervult al jaren een dubbelrol als secretaris en penningmeester. Ze zouden graag voorzittershamer, pen en huishoudboekje doorgeven aan 'mensen die er nog middenin staan', zoals Kloosterman het uitdrukt. 'En dus horen en zien aan welke activiteiten behoefte is in Hengelo.' Verantwoordelijkheidsgevoel is een sleutelwoord voor deze twee bestuursleden, die zich in hun bestuurswerk vergeld weten van collega Carl Lange.

Sterk profileren

Van Linschooten en Kloosterman hebben de rol van Humanitas in Hengelo in de loop der jaren sterk zien veranderen. Elkaar afwisselend vertellen ze: 'De afdeling is groot geworden met bejaardenzorg en maatschappelijk werk. Jarenlang hebben de bestuursleden vergaderd met en in besturen gezeten van andere instan-

ties in Hengelo. Uitvoerend werk stond op de achtergrond. De samenwerking met andere instanties was zeer goed en het was dan ook niet nodig dat Humanitas zich in Hengelo sterk profileerde.'

Maar later moesten veel instellingen in Hengelo fuseren. Humanitas raakte daardoor haar begeleidende en sturende functie kwijt en moest zich bezinnen op een nieuwe rol. Een mogelijkheid om zich actiever in de samenleving op te stellen deed zich al snel voor. 'De afdeling werd benaderd voor het opzetten van een pension voor de opvang van dak- en thuislozen. In 1990 begonnen we met excursies naar soortgelijke projecten in andere plaatsen en overleg met de gemeente.'

Humanitas Onder Dak startte als opvangcentrum voor dak- en thuislozen met twee beroepskrachten en een pand met tien bedden. Het project is in de loop der jaren flink gegroeid: er werken nu ruim tien beroepskrachten, er zijn slaapplekken voor 20 personen verdeeld over twee panden en het aanbod is uitgebreid met maaltijdverstrekking in het inloophuis. Ook in dit project is Humanitas met name op bestuurlijk niveau betrokken. In het bestuur hebben altijd twee personen zitting die benoemd zijn door de afdeling.

Humanistische winkel

De samenwerking tussen Humanitas en de gemeente in het kader van Humanitas Onder Dak heeft ook voor tal van andere zaken vruchten afgeworpen, vertelt Kloosterman. 'Dit geldt ook voor de relatie met het Humanistisch Verbond. De afde-

■ Ad van Linschooten (links) en Jaap Kloosterman gaan nieuwe activiteiten opzetten in Hengelo.

ling Hengelo draagt haar steentje bij aan activiteiten die door Humanitas en het Humanistisch Verbond gezamenlijk worden georganiseerd, zoals bijvoorbeeld een lezingencyclus.' Van Linschooten vult aan: 'Vooral de laatste tijd is er sprake van nauwere samenwerking met het Humanistisch Verbond. Alle afdelingen in Twente voeren overleg met als doel een humanistische winkel op te zetten, een bureau waarin alle activiteiten van de betrokken afdelingen zijn gebundeld. Het voordeel is dat mensen dan één duidelijk aanspreekpunt hebben. Bovendien zal het de herkenbaarheid van de humanistische organisaties vergroten.'

Kloosterman en Van Linschooten vertellen ook over het nieuwe project Home-Start, dat Humanitas in Hengelo opgezet in samenwerking met Moeders Informeren Moeders (MIM) en vrijwilligersorganisatie Scala. Dat is een vrijwilligersproject voor de begeleiding van gezinnen met jonge kinderen. Het project zal minstens tweeëneenhalf jaar duren. In september is een beroepskracht begonnen met het leggen van contacten met verschillende instellingen. 'Vorige maand zijn we verder gegaan met de voorbereidingen. Dat is mooie gespreksstof voor een ledenvergadering van de afdeling. Maar het is ook een prima gelegenheid om nieuwe leden te werven. We kunnen publiciteit aan het project gaan geven. Dit is een geschikt moment voor actie.'

Agenda

6 februari

Introductiedag voor aspirant-vrijwilligers en betaalde medewerkers van Humanitas op het Landelijk Bureau Humanitas. Inlichtingen: Landelijk Bureau Humanitas (Ton van den Brink), telefoon 020 · 523 1100.

18 februari

Extra eerste trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de mensen die de eerste bijeenkomst hebben gemist. Informatie: Landelijke Bureau (Wendy Maas) telefoon 020 · 523 1100.

23 februari

Bijeenkomst Praatlijn van afdeling Amsterdam. Inlichtingen: telefoon 020 · 523 1100.

28 februari

Zondagmiddagactiviteiten, georganiseerd door afdeling Amsterdam, telefoon 020 · 523 1100.

6 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Utrecht en 't Gooi** in Amersfoort van 9.30 tot 17.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noordwest (Tirtsah Kerpel), telefoon 020 · 305 1133.

12 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Noord-Holland Noord** in 't Trefpunt in Alkmaar van 9.30 tot 17.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noordwest (Tirtsah Kerpel), telefoon 020 · 305 1133.

15 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Drenthe** op het Humanitaskantoor in Assen van 13.30 tot 21.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noord (Margriet van der Kleij, Hanneke Jagersma), telefoon 050 · 312 0633.

17 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Groningen** op het districtskantoor in Groningen van 13.30 tot 21.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noord (Klaas Maat/Willem de Vries), telefoon 050 · 312 0633.

18 maart

Eerste bijeenkomst van de penningmeesterscursus voor gevorderden voor de **districten Noordwest, Zuidwest en Zuid** in de Eenhoorn in Amersfoort. Inlichtingen: Landelijk Bureau Humanitas (Ton van den Brink), telefoon 020 · 523 1100.

18 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Friesland** op het Humanitaskantoor in Leeuwarden van 13.30 tot 21.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noord (Duco Feensstra, Gonnie Westerhuis), telefoon 050 · 312 0633.

23 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Zuidwest Noord** op het districtskantoor in Den Haag van 13.30 tot 21.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Zuidwest (Margriet Dijkstra, Nardie Eijsberg), telefoon 070 · 358 4284.

25 maart

Landelijke vrijwilligersdag Home-Start in de Koningszaal van Artis in Amsterdam. Inlichtingen: Landelijk Steunpunt Home-Start (Marijke Galama, Wendy Maas), telefoon 020 · 523 1100.

25 maart

Tweede bijeenkomst van de **penningmeesterscursus** voor gevorderden voor de districten Noordwest, Zuidwest en Zuid in de Eenhoorn in Amersfoort. Inlichtingen: Landelijk Bureau Humanitas (Ton van den Brink), telefoon 020 · 523 1100.

25 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Noord-Holland Zuid en Flevoland** in Almere van 9.30 tot 17.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Noordwest (Tirtsah Kerpel), telefoon 020 · 305 1133.

27 maart

Tweede trainingsdag t.b.v. het ontwikkelingstraject voor de **PR/imago-campagne** in 2000, bedoeld voor de **regio Zuidwest Zuid** in Bergen op Zoom van 9.30 tot 17.00 uur. Inlichtingen: Humanitas district Zuidwest (Margriet Dijkstra, Nardie Eijsberg), telefoon 070 · 358 4284.

6 april

Bijeenkomst **Praatlijn van afdeling Amsterdam**. Inlichtingen: telefoon 020 · 523 1100.

13 april

Eerste bijeenkomst van de penningmeesterscursus voor beginners en gevorderden voor de **districten Noord en Oost** in Bilderberg Grand Hotel Wientjes in Zwolle. Inlichtingen: Landelijk Bureau Humanitas (Ton van den Brink), telefoon 020 · 523 1100.

Nieuws voor kader en bestuurders

Organisatie

gerswerk dat overal in het land plaatsvindt. De redactie haalt informatie uit afdelingsbladen en ontvangt ook geregeld persberichten en uitnodigingen. Helaas niet van alle afdelingen. Om toch op de hoogte te blijven van de lokale activiteiten van Humanitas raadt de redactie ook krantenartikelen uit landelijke en regionale dag- en weekbladen, die worden aangeleverd door een knipseldienst. De redactie verneemt het nieuws echter vaak pas achteraf. Daarom het volgende verzoek: *de redactie zou graag door afdelingen ingelicht willen worden over vrijwilligersactiviteiten, bijeenkomsten, lezingen e.d.* Dat kan schriftelijk, maar ook telefonisch. Ook zou de redactie graag van alle afdelingen het eventuele afdelingsblad ontvangen. Op deze manier kan zij de lezers in de toekomst nog beter op de hoogte houden van het werk van Humanitas. Inlichtingen: redactie Van Mens tot Mens (Els Meijers), telefoon 020 · 523 1100.

Foto: Henk Thomas

■ Loterij wil op werkbezoek.

Werkbezoek Postcode Loterij/Sponsor Loterij

Welke afdelingen, stichtingen of projecten van Humanitas willen een kleine delegatie van medewerkers van de Nationale Postcode Loterij/Sponsor Loterij ontvangen voor een werkbezoek? Van hoog tot laag heeft men bij deze loterij-organisatie belangstelling voor de activiteiten van Humanitas. De directie heeft Humanitas gevraagd of haar medewerkers een kijkje in de keuken van Humanitas mogen nemen. Humanitas is één van de organisaties aan wie een deel van de opbrengst uit de Sponsorloterij ten goede komt. Door werkbezoeken te brengen kunnen medewerkers van de loterijen de deelnemers nog beter inlichten over het werk van Humanitas. Het Landelijk Bureau Humanitas stelt voor hen een programma samen. Inlichtingen en aanmelding: Landelijk Bureau Humanitas (Bart Schenke), telefoon 020 · 523 1100.

Verslag Nationale Jeugdlezing

Van de Nationale Jeugdlezing, die 4 november werd gehouden door kinder-jeugdpsychiater prof. dr. Theo Compennolle, is een verslag gemaakt. Aan alle aanwezigen en de belangstellenden die zich voor de lezing hadden opgegeven maar wegens plaatsgebrek niet aanwezig konden zijn, is een exemplaar toegestuurd. Ook andere geïnteresseerden kunnen een exemplaar ontvangen, door contact op te nemen met het secretariaat van het Landelijk Bureau Humanitas, telefoon 020 · 523 1100.

Burendag

Terwijl deze editie van Van Mens tot Mens van de pers rolt, wordt ook de poster voor de nieuwe Nationale Burendag gedrukt. Alle afdelingen krijgen zo spoedig mogelijk een aantal exemplaren toegestuurd. Op dit moment worden op 36 plaatsen in Nederland voorbereidingen getroffen voor de lokale voorverkiezingen van de Nationale Burendag op 24 april. Aan de meeste daarvan wordt deelgenomen door afdelingen van Humanitas, te weten: Alkmaar, Noord-Twente, Midden-Holland, Bevelanden/Schouwen-Duiveland (4x), Midden-Brabant, Zuidoost-Brabant (2x), Noordwest-Overijssel, Zoetermeer, Zutphen/Deventer, Haaglanden en Rheden-Rozendaal. Het merendeel van de afdelingen werkt samen met woningcorporaties, welzijnsinstellingen en de gemeente. In verschillende gemeenten zijn instanties met elkaar in overleg over een eventuele Burendag-verkiezing. Voor informatie over de Nationale Burendag op 19 juni en de voorverkiezingen op 24 april, kan men terecht bij het Burendag-secretariaat op het Landelijk Bureau Humanitas, telefoon 020 · 523 1177.

Landelijk Steunpunt Home-Start

In december is het Landelijk Steunpunt Home-Start feestelijk geopend. Het Steunpunt wordt aangestuurd door Humanitas en Symbiose, het provinciaal instituut voor welzijn, cultuur en sport in Limburg. Home-Start is een project waarbij vrijwilligers opvoedingsondersteuning (vriendschap en praktische hulp) bieden aan gezinnen met jonge kinderen. Momenteel wordt op 22 plaatsen Home-Start aangeboden. Het Landelijk Steunpunt Home-Start ondersteunt de activiteiten van de Home-Start projecten in het land en is gevestigd op het Landelijk Bureau van Humanitas, telefoon 020 · 523 1100 (Wendy Maas, Marijke Galama).

Oproep Van Mens tot Mens

De redactie van Van Mens tot Mens doet een beroep op de afdelingen bij de nieuwsgaring ten behoeve van de rubriek *Humanitas Nieuws*. In deze rubriek informeert Humanitas de lezers over haar vrijwilli-

Nieuws van de PR-Campagne

Helpdesk van start

Het wordt steeds duidelijker dat Humanitas zich meer zal moeten profileren. De naamsbekendheid is tanende. De meeste Nederlanders weten niet precies wat Humanitas doet. Wanneer het gaat om publiciteit zijn de uitingen van Humanitas een lappendeken. Reden genoeg om een grote PR-campagne te starten. Maar dan wel een campagne waar iedereen van Humanitas achter staat en die een *imago* presenteert waarin iedereen zich kan vinden. Daarom is gekozen voor een campagne-ontwikkelingstraject waaraan iedereen zijn bijdrage kan leveren. ● Op 27 november is begonnen met de eerste training voor Campagne Humanitas. Op een groot aantal plaatsen in het land worden trainingen gegeven die er uiteindelijk toe moeten leiden dat een campagneplan wordt ontwikkeld dat door heel Humanitas wordt gedragen.

In elk district worden drie bijeenkomsten georganiseerd. Ook de werkstichtingen, medewerkers van het landelijk bureau en het hoofdbestuur nemen deel aan het campagne-ontwikkelingstraject. Uiteindelijk moet aan het eind van 1999 een campagneplan zijn ontstaan.

● Om het campagne-ontwikkelingstraject zo goed mogelijk te laten verlopen is een helpdesk opgericht waar iedereen terecht kan met vragen en opmerkingen over de trainingen of over de stand van zaken van de campagnevoorbereiding.

● De Campagne Helpdesk is te bereiken van maandag tot en met donderdag tijdens kantooruren op het Landelijk Bureau Humanitas, afdeling communicatie (Wendy Maas, Jacqueline Kenkel), telefoon 020 · 523 1100.

● Voor degenen die de eerste trainingsbijeenkomsten hebben gemist, is er een speciale bijeenkomst op 18 februari.

Vragen

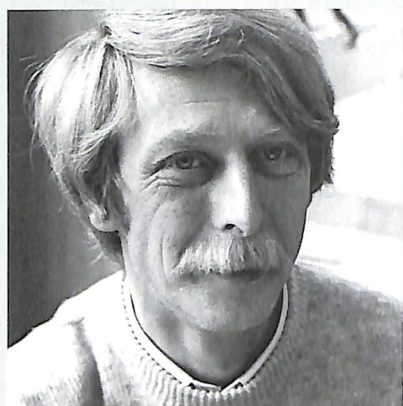

Foto: Ab Koers

■ Juridisch medewerker mr. Ton van den Brink

Onkostenvergoeding vrijwilligers

In de Regeling Onkostenvergoeding vrijwilligers staat welke vergoeding organisaties aan hun vrijwilligers mogen geven voor de onkosten die hun vrijwilligerswerk met zich mee brengt. Die vergoedingen zijn tot een bepaald bedrag vrijgesteld van belastingen premieheffing, de zogenaamde vrijstellingsgrens. Vorig jaar bedroeg deze grens f 40 per week met een maximum jaarbedrag van f 1400. Omdat het bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd, is het per 1 januari 1999 verhoogd. Het nieuwe weekbedrag is in 1999 vastgesteld op f 41. Het aantal weken waarin het maximum weekbedrag mag worden uitgekeerd, is gesteld op 35. Het maximum jaarbedrag wordt dan ook verhoogd tot f 1435. Dit betekent dat, zolang de vergoeding binnen die grenzen blijft, de vrijwilliger en de organisatie niet hoeven aan te tonen dat het om werkelijk gemaakte kosten gaat. Een hoger bedrag aan onkostenvergoeding dan f 41 per week kan echter alleen verstrekt worden als aan

de hand van bonnen, treinkaartjes en dergelijke wordt aangetoond dat het om werkelijk gemaakte kosten gaat. Anders is er geen sprake van onkostenvergoeding, maar van loon waarover loonbelasting en premies sociale verzekeringen moeten worden betaald.

Schuldsanering

Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wet schuldsanering aan mensen met een uitzichtloze problematische schuldsituatie?

Voor hulp bij een schuldenregeling kan men terecht bij een volks- of gemeentelijke kredietbank, het algemeen maatschappelijk werk of de gemeentelijke sociale dienst. Die instanties kunnen bemiddelen bij het oplossen van de financiële problemen, bijvoorbeeld door het opstellen van een betalingsplan. Aan de schuldeisers wordt gevraagd hun medewerking te verlenen en af te zien van loonbeslag of faillissementsaanvraag. Als de schuldsituatie echter zo complex is dat ze zich niet leent voor een dergelijke vorm van schuldbemiddeling, kan de volkskredietbank of de sociale dienst alle opeisbare schulden (waaronder ook huurachterstanden, belastingsschulden etc.) overnemen, waardoor de schuldenaar nog slechts te maken heeft met één schuldeiser en één schuld. Een zogeheten saneringskrediet komt dan in de plaats van alle afzonderlijke schulden. Voorwaarde is dat alle betrokken schuldeisers hiermee akkoord gaan. Zo'n minnelijke saneringsregeling kan dus alleen getroffen worden als alle schuldeisers hun medewerking verlenen. De Wet Schuldsanering natuurlijke personen, die op 1 december 1998 in werking trad, opent nu de mogelijkheid voor een schuldenaar de rechter te verzoeken een saneringsregeling op te leggen zonder dat er een akkoord is met de schuldeisers. Men moet aan de rechter een verklaring van een kredietbank, gemeente of andere schuldhulporganisatie overleggen waarin staat dat er geen mogelijkheden zijn om tot een minnelijke schuldsanering te komen. Een advocaat is in deze procedure niet verplicht. Hoe groot de schulden zijn en hoe ze zijn ontstaan, is voor de rechter niet van belang. Maar de rechter kan het verzoek wel afwijzen als het bijvoorbeeld aannemelijk is dat de schuldenaar niet te goeder trouw is geweest bij het ontstaan of niet betalen van zijn schulden. Als de rechter het verzoek toewijst, stelt hij de termijn van de regeling (één tot maximaal vijf jaar) vast in een zogeheten saneringsplan. De schulde-

naar staat gedurende die tijd onder streng toezicht van een bewindvoerder (kredietbank) en een rechter-commissaris. Als de schuldenaar zijn verplichtingen niet naar behoren nakomt, kan de regeling tussentijds beëindigd worden. De schuldenaar gaat in dat geval failliet. Komt hij zijn verplichtingen wel na, dan kunnen de schuldeisers op vorderingen die aan het eind van de termijn onbetaald zijn gebleven, geen rechten meer uitoefenen. Het restant van de schulden wordt niet kwijtgescholden, maar omgezet in zogenaamde natuurlijke verbintenissen, wat betekent dat de schuldenaar niet verplicht is deze te voldoen. Dit in tegenstelling tot een faillissement, waar het restant van de schulden altijd opeisbaar blijft.

Brief

Van Mens Tot Mens biedt lezers de ruimte om te reageren op artikelen. Ook vragen of opmerkingen over Humanitas zijn welkom. U kunt uw reactie richten aan de redactie van Van Mens Tot Mens, postbus 71, 1000 AB Amsterdam. De redactie kan eventueel uw inzending inkorten of bewerken.

Dakloosheid

Het valt mij op dat er mensen zijn die altijd op straat lijken te leven. Ook in de kou, in de regen. Ik heb weleens een man onder een bankje bij de Grote Kerk in Breda op de grond zien liggen. Ik maak me er druk over dat mensen ongewild geen thuis hebben, want ik weet zeker dat niet iedereen die dakloos is, het ook wil zijn. Dit weet ik onder andere uit de Daklozenkrant. Deze krant is mede gemaakt door daklozen en wordt op straat verkocht. Als de verkoper ervan een speciaal naamplaatje draagt, gaat de helft van de opbrengst naar een project voor dakloze thuislozen. In de Daklozenkrant lees ik ook dat vrouwen bang zijn op straat te slapen, uit angst voor (seksueel) geweld. Nu hoeft dakloos zijn niet altijd alleen maar een negatieve ervaring te zijn. Je leert er vast ook veel van. De oorzaken van dakloosheid kunnen heel complex zijn. Maar wie er ook de schuld voor draagt, (al zie ik nooit slechts één oorzaak), ik vind dat er een oplossing moet komen voor het probleem. Omdat dakloosheid niet moet kunnen als mensen het niet zelf willen. Ongewilde dakloosheid zie ik als menonwaardig. Ik denk dat het goed zou zijn als er een maatschappelijke discussie over zou komen, en dan niet alleen tijdens koude tijden. Saskia Verschuieren Breda

Humanitas doet er wat aan

Duizenden vrijwilligers georganiseerd in 80 lokale afdelingen werken mee aan een samenleving waarin voor iedereen plaats is. Steun, hulp en zorg op basis van gelijkwaardigheid.

Humanitas-vrijwilligers werken mee aan o.a.: vrijwillige thuiszorg, steun bij rouw, home-start (gezinsbegeleiding), kindervakantiekampen en vakanties bij gastgezinnen, budgetbeheer, maatschappelijke begeleiding voor vluchtelingen.

Doet u mee?

Informatie
Humanitas, telefoon 020.5231100
fax 020.6227367, email info@lb.humanitas.nl
bezoekadres Sarphatistraat 4, 1017 WS Amsterdam

Nalaten is iets heel anders dan nalatigheid

Bij een overlijden moet er snel heel veel geregeld worden. Dat gaat veel gemakkelijker als u zelf al maatregelen heeft genomen. Maar veel mensen vinden het moeilijk of onaangenaam om zulke maatregelen te treffen.

Het Steunfonds Humanisme heeft betrouwbare, ervaren mensen die u kunnen helpen. Als uw executeur-testamentair bespreken ze met u hoe uw laatste wil er uit moet komen te zien. En uiteindelijk dragen ze ook nog zorg voor punctuele uitvoering.

Het Steunfonds Humanisme is opgericht door het Humanistisch Verbond. Het Humanistisch Verbond strijdt voor een humane, tolerante samenleving. Vraag gerust meer informatie, telefonisch op nummer (020) 521 90 00 of met de onderstaande bon.

STEUNFONDS
Humanisme

JA ik wil meer informatie over een executeur-testamentair van het Steunfonds Humanisme.

v / m

naam

adres

pc / plaats

telefoon

m

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:
Steunfonds Humanisme, Antwoordnummer 10938, 1000 RA Amsterdam

Colofon

Van Mens Tot Mens is het tijdschrift van Humanitas Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw.
Adres Postbus 71 1000 AB Amsterdam
Telefoon 020 - 523 11 00
Fax 020 - 622 73 67
Postgiro 582000
Abonnementen f 20,- per jaar
ISSN-nr. 0166-1124
Aanmelding voor lidmaatschap schriftelijk bij het Landelijk Bureau van Humanitas, Postbus 71, 1000 AB, Amsterdam. Postgiro ledenadministratie 294050
Redactie Jacqueline Kenkel, Michael Kerkhof, Els Meijers, Henk Vlamming
Medewerkers Ageeth Bleeker, Ton van den Brink, Bamber Delver, Max Paume, Frans van Rooijen, Mariano Slutzky, Henk Thomas, Vincent Wilke
Vormgeving Casper Klaasse, Hans Klootwijk
Illustratie Majel
Foto omslag Henk Thomas
Druk Boom Planeta

n a t i o n a l e Buren dag

U bent in 1999 toch ook van de partij?!

Goede burenzorg - beter wonen - Beste Buur

24 april lokale verkiezingen van de Beste Buur 19 juni Nationale Burendag, landelijke manifestatie en verkiezing van de Beste Buur van Nederland

Bel voor informatie of een draaiboek met het Burendagsecretariaat (020) 523 1177

Een initiatief van **Humanitas** en **aedes** vereniging van woningcorporaties